

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ПІВНІЧНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

вул. В. Липківського, 45, м. Київ, 03035,
E-mail: kv@amcu.gov.ua

тел/факс (044) 248-08-92
Код ЄДРПОУ 21602826

12.05.2021 № 60-02/3869 На Ваш № _____ від _____

Представнику Заявника
Адвокату Ортинській Марії Юрївні
вул. Межигірська, буд. 61
м. Київ, 04071
m.ortynska@ipstyle.ua

Копія: ТОВ «АТ МАРКЕТ»
вул. Вознесенський узвіз,
✓ буд. 14, кв.16
м. Київ, 04053

Про результати розгляду заяви

Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) розглянуло заяву представника товариства з обмеженою відповідальністю «АТ МАРКЕТ» (ідентифікаційний код юридичної особи 41690044) (далі – ТОВ «АТ МАРКЕТ», Заявник), адвоката Ортинської М.Ю. від 20.01.2021 № 20327 (вх. Відділення від 29.01.2021 № 60-01/11-АМ) щодо можливого порушення товариством з обмеженою відповідальністю «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» (ідентифікаційний код юридичної особи 31778022) (далі – ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ», Товариство) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», під час реалізації продукції – мінеральна природна столова вода ТМ «Карпатська джерельна» / ТМ «Молодильна вода Карпат» (далі – Продукція) (далі – Заява) та повідомляє наступне.

У Заяві йдеться, зокрема, про те, що «ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» використовує при маркуванні та просуванні власних мінеральних вод торговельні марки «Карпатська джерельна» та «Молодильна вода Карпат», а також вказує інформацію, яка загалом формує (або може сформувані) у споживача уявлення, що мінеральні води видобуваються на території Українських Карпат та/або карпатського регіону» (мова оригіналу).

Згідно з інформацією, розміщеною на упаковці/етикетці Продукції, а також на веб-сайті за посиланням <https://kmw.com.ua/>, Свердловина № 3 (926) Південно-Струтинського родовища, з якого здійснюється видобування мінеральних вод, розташована на південно-східній околиці с. Струтин Золочівського району Львівської області (далі – Південно-Струтинське родовище).

При цьому, як зазначив Заявник, враховуючи гідрогеологічне районування території України, Південно-Струтинське родовище знаходиться на території Волино-Подільського артезіанського басейну, та не належить до гідрогеологічної провінції складчастої області Українських Карпат. Крім того, згідно із постановою Кабінету Міністрів України «Про перелік населених пунктів, яким надається статус гірських» № 647 від 11.08.1995 року

с. Струтин Золочівського району Львівської області (та Золочівський район взагалі) не відноситься до гірського населеного пункту.

З огляду на вищенаведене, а також, враховуючи положення пунктів 1.6, 1.7 та 1.11 Інструкції із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до родовищ мінеральних підземних вод, Закону України «Про географічні назви» та відомості з Державного реєстру географічних назв, Заявник зазначив, що Південно-Струтинське родовище (та Золочівський район взагалі) не може вважатись таким, що знаходиться на території Українських Карпат та/або карпатського регіону.

Таким чином, на думку ТОВ «АТ МАРКЕТ», дії ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ», які полягають у поширенні на етикетках/упаковках Продукції та під час рекламування останньої, зокрема в мережі Інтернет, інформації, яка, у взаємозв'язку з обраним Товариством способом її викладення, може створювати у споживачів уявлення про походження такої води з регіону Українських Карпат, містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Завдання органів Антимонопольного комітету України, його компетенція та повноваження визначені Законом України «Про Антимонопольний комітет України».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель.

Згідно зі статтею 3 даного Закону основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції; здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері державних закупівель.

Відділення є органом у системі органів Комітету, утвореним для реалізації завдань, покладених на Комітет Законом України «Про Антимонопольний комітет України», іншими актами законодавства про захист економічної конкуренції.

Порядок розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі про захист від недобросовісної конкуренції, органами Антимонопольного комітету України визначено главою VII Закону України «Про захист економічної конкуренції», главою 6 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», а також Правилами розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (зі змінами і доповненнями) (далі – Правила).

Відповідно до абзацу третього пункту 17 Правил особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону, є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники чи покупці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, можуть безпосередньо і негативно вплинути на їхні права. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 18 цих Правил.

Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (далі – Закон) цей закон застосовується до відносин, у яких **беруть участь суб'єкти господарювання у зв'язку з недобросовісною конкуренцією**, у тому числі у разі вчинення ними дій за межами України, якщо ці дії мають чи можуть мати негативний вплив на конкуренцію на її території.

Відповідно до статті 15¹ Закону поширенням інформації, що водить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладання, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

З огляду на положення статті статтею 15¹ Закону, обов'язковими ознаками для кваліфікації дій Товариства, як вчинення порушення, передбаченого цією статтею, є:

- відповідність поширюваної інформації ознакам **неточності, неправдивості, неповноти;**

- наявність дійсних або ймовірних наслідків у вигляді **досягнення переваг у конкуренції від поширення відповідної інформації;**

- має місце **вплив або можливість впливу на наміри споживачів** щодо придбання чи реалізації товарів (продукції, робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання, що зашкодило або могло зашкодити діяльності конкурентів суб'єкта господарювання, який вчинив порушення;

- **причинно-наслідковий зв'язок між поширенням інформації, що вводить в оману, та наданням переваги** споживачами товарам (продукції, роботам, послугам) суб'єкта господарювання, який поширює таку інформацію, що призводить до отримання переваг у конкуренції останнім.

Таким чином, у ході встановлення у діях суб'єкта господарювання ознак порушення статті 15¹ Закону органам Комітету необхідно, зокрема, з'ясувати чи відповідає поширювана інформація ознакам **неточності, неправдивості, неповноти.**

Слід зазначити, що згідно із загальнодоступною інформацією, джерело – природний вихід підземних вод на поверхню. Смакові якості і корисні властивості води з джерела залежать від того, через які земельні пласти проходить вода, перш ніж піднятися наверх. Джерельна вода, що реалізується у торгівельних мережах, видобувається з артезіанських свердловин.

Відповідно до інформації, розміщеної на інформаційному ресурсі «Мінеральні води України» ДНВП «Геоінформ України» за посиланням <http://minerals-ua.info/golovna/vodi-pidzemni>, підземні води належать до корисних копалин загальнодержавного значення. Вони мають подвійну природу: з одного боку, це рухома корисна копалина, яка циркулює в гірських породах і її використання потребує видобутку з надр, а з другого – це частина загальних водних ресурсів планети, яка активно взаємодіє з поверхневими водами, атмосферою та іншими компонентами природного середовища. У зв'язку з цим, ресурси підземних вод та їх експлуатаційні запаси залежать не тільки від геолого-гідрогеологічних, але й від фізико-географічних факторів та антропогенних факторів, які змінюють умови живлення підземних вод, їх якість та можливості видобутку і використання.

Розподіл підземних вод по території України обумовлений геологічною будовою та історією природного розвитку різних її частин. Це відокремлені та відмінні один від одного гідрогеологічні регіони, різні за віком, складом і умовами залягання утворень, що їх складають. Вони відрізняються за сукупністю основних природних факторів, які визначають закономірності формування, розподілу, складу і умов експлуатації підземних вод.

З метою всебічного та об'єктивного з'ясування обставин, викладених у Заяві, Відділення звернулось до ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» з вимогою про надання інформації від 22.02.2021 № 60-02/1331.

Листом від 17.03.2021 № 17/03-2021/1 (вх. Відділення від 18.03.2021 № 60-01/1445) Товариство повідомило, зокрема наступне: *«Виробництво та реалізація продукції – мінеральна столова вода під ТМ «Карпатська джерельна» почалося задовго до створення Товариства в 1996 році (...) Цех з розливу мінеральної води та випуску безалкогольних напоїв було відкрито 20 серпня 1996 року. Першою була розлита мінеральна природна столова вода під ТМ «Карпатська джерельна» (...) З червня 2002 року цех безалкогольних напоїв Струтинського державного спиртзаводу реорганізовано у завод з виробництва мінеральної води та безалкогольних напоїв «Карпатські Мінеральні Води». 03.06.2002 між Товариством та РВ ФДМУ по Львівській області було укладено договір оренди державного майна цілісного майнового комплексу структурного підрозділу – цеху по розливу мінеральної та солодкої води Струтинського державного спиртового заводу № 3/2002. Саме цю дату і можна вважати початком діяльності Товариства у сфері виробництва та реалізації мінеральної природної столової води ТМ «Карпатська Джерельна» (мова оригіналу).*

Одночасно, ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» повідомило про те, що фактично Товариство не обирало назву Продукції «Карпатська джерельна», а залишило назву води, яку почали виробляти та реалізовувати ще з 996 року до появи самого Товариства. *«Назва «Карпатська джерельна», свого часу, була запропонована директором Струтинського державного спиртзаводу виходячи з того, що саме з цього регіону, за впевненістю та висловленням місцевого населення, починалися Карпати. Також, було взято до уваги те, що Львівська область входить до Карпатського економічного регіону» (мова оригіналу).*

«Зважаючи на викладене, усталену назву Продукції, формулювання якої було обрано державним підприємством, тобто фактично погоджено на рівні держави, наявність підтвердженої відповідності Продукції державним стандартам України, впізнаваність та схвалення Продукції серед багаточисленної кількості споживачів, залишення даної назви Продукції було стратегічним рішенням Товариства, оскільки на момент його створення дана Продукція вже була відома широкому загалу людей та мала гарний попит на ринку мінеральних вод» (мова оригіналу).

При цьому, Товариство надало копії дозвільних документів на використання Свердловини № 3 (926), а також документи, які підтверджують глибину цієї свердловини на рівні 90 м, та високий вміст природнього кальцію (Ca) у складі Продукції.

Крім того, надана Товариством інформація свідчить про набуття ТОВ «Карпатські мінеральні води» з 2003 року ділової репутації та впізнаваності на ринку виробництва/реалізації мінеральних вод.

Стосовно регіону походження Продукції Товариство зазначило, зокрема наступне.

Південно-Струтинське родовище дійсно знаходиться в територіальних (географічних) межах гідрогеологічного району Волино-Подільського артезіанського басейну, зокрема походженням Продукції є підземні води, що залягають на глибині 90 м. Артезіанський басейн – сукупність водоносних горизонтів та комплексів, пов'язаних з від'ємними геологічними структурами (прогинами, западинами), в яких рух підземних вод відбувається під гідростатичним напором. Гідрогеологічна структура артезіанського басейну заповнена переважно шаруватими осадовими відкладами, які вміщують пластові артезіанські води. При цьому, артезіанський басейн вміщує і горизонти ґрунтових вод, що розповсюджені в межах даної структури. Артезіанські басейни – акумулятори підземних вод. Дренаж, за винятком верхніх горизонтів є ускладненим і здійснюється локально по гідрогеологічним «вікнам» (тектонічно послабленим зонам, розривним порушенням тощо).

Посилаючись на інтернет-ресурс ДНВП «Геоінформ України» за посиланням <http://minerals-ua.info/golovna/vodi-pidzemni> Товариство також зазначило, що територія гідрогеологічної провінції складчастої області Українських Карпат, що охоплює Закарпатську область, центральні і південні частини Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької області, характеризується складними гідрогеологічними умовами, що обумовлено значною різноманітністю особливостей геоморфологічної та геолого-

структурної будови. Для водоносних горизонтів характерна, зокрема, невтриманість поширення та складність взаємовідношень у розрізі.

Товариство вважає, що, з огляду на вищевикладене, враховуючи гідростатичний рух підземних вод, різнорівневу розташованість Українських Карпат по відношенню до Волино-Подільського артезіанського басейну, де знаходиться Південно-Струтинське родовище, з огляду на розміщення гідрогеологічної провінції складчастої області Українських Карпат з охопленням, в тому числі центральних і південних частин Львівської області, «неможливо заперечувати, що мінеральна природна столова вода під ТМ «Карпатська джерельна» походить з регіону Українських Карпат (мова оригіналу).

Одночасно, ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» повідомило, про те що від Заявника, інших осіб (фізичних/юридичних), в тому числі від конкурентів, на адресу Товариства не надходило жодних листів (звернень, скарг, претензій тощо) з приводу поширення ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» на етикетках/упаковках Продукції та під час рекламування останньої, зокрема в мережі Інтернет, інформації, яка може створювати у споживачів уявлення про походження такої води з регіону Українських Карпат.

Слід зазначити про те, що у листі від 12.03.2021 № 21790 (вх. Відділення від 15.03.2021 № 60-01/1388), посилаючись на інформацію, надану Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру листом від 22.01.2021 № 29-28-0.203-691/2-21 (далі – Лист Держгеокадастру), Заявник вказав наступний перелік географічних об'єктів, які включають назву «Карпати» та їх розташування: - гірська система Українські Карпати, (знаходиться на території Закарпатської, Івано-Франківської, **Львівської** та Чернівецької областей); - гори Зовнішні Карпати (знаходяться на території Івано-Франківської, **Львівської** та Чернівецької областей); - гірська система Східні Карпати (знаходиться на території Закарпатської, Івано-Франківської, **Львівської** та Чернівецької областей).

При цьому, на думку Заявника, *«протяжність географічного об'єкта на території адміністративно-територіальної одиниці не означає однозначно, що географічний об'єкт займає всю територію адміністративно-територіальної одиниці»* (мова оригіналу).

В той же час, Лист Держгеокадастру, на який посилається Заявник, не містить висновку про те, що с. Струтин Золочівського району Львівської області не розташоване на території Українських Карпат та/або карпатського регіону.

Крім того, згідно з інформацією, наданою Інститутом географії Національної академії наук України листом від 03.03.2021 № 01-03/47 (вх. Відділення від 10.03.2021 № 60-01/1289), *«на сьогодні не існує чітко визначених законодавчо територіальних меж Карпатського регіону. У відповідності з Державною програмою розвитку регіону українських Карпат на 2020-2022 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2019 № 880 регіон Українських Карпат займає територію площею 56,6 тис. кв² у межах чотирьох адміністративних областей - Закарпатської, Івано-Франківської, **Львівської** та Чернівецької»* (мова оригіналу).

При цьому, за результатами огляду етикеток/упаковок та реклами Продукції, спеціалістами Відділення не виявлено фактів поширення Товариством відомостей, які б могли вказувати на походження Продукції саме з гірського регіону Українських Карпат.

Крім того, розташування Південно-Струтинського родовища (Свердловина № 3 (926) у с. Струтин Золочівського району Львівської області, з якого видобувається Продукція, яке згідно з інформацією, наданою ДНВП «Геоінформ України», знаходиться на висоті 317 метрів над рівнем моря та належить до Волино-Подільського артезіанського басейну, не може свідчити про відсутність у складі підземних вод вказаного родовища вод, що походять з регіону Українських Карпат.

Враховуючи вищенаведене у сукупності та взаємозв'язку, Відділенням не встановлено, а Заявником не надано доказів, того що на етикетці/упаковці Продукції розміщено неповні, неточні та/або неправдиві відомості, зокрема щодо походження Продукції, а саме: відсутнє належне документальне підтвердження того, що Продукція,

місцем виготовлення/видобування якої є Південно-Струтинське родовище, розташоване в с. Струтин Золочівського району Львівської області, не походить з регіону Українських Карпат (положення нормативно-правових актів, результати експертних/наукових досліджень, висновки уповноважених органів державної влади, зокрема органів Державної служби геології та надр України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державного агенства водних ресурсів України, установ, організацій тощо).

При цьому, звертаємо увагу, що згідно з положеннями чинного законодавства Відділення, як орган Комітету, не наділений компетенцією щодо визначення територіальних меж фізико-географічних об'єктів та походження водних та мінеральних ресурсів тощо.

Крім того, згідно із Заявою *«вказівка на упакуванні (етикетках) товару та у певних випадках при рекламуванні, що місцем виготовлення (розливу) мінеральної води є с. Струтин, Золочівський р-н, Львівської обл. не впливає на загальне уявлення споживачів, що формується шляхом використання «Карпатська джерельна», «Молодильна вода Карпат», та відповідних рекламних матеріалів, способу зображення та подання інформації (як текстової, так і графічної), що мінеральні води не походять із карпатського регіону та/або Українських Карпат, а село Струтин та Золочівський район не знаходяться на території карпатського регіону та/або Українських Карпат», «...у певних формулюваннях «Карпатська джерельна» вживається Відповідачем в лапках, що очевидно свідчить про використання вказаного позначення як торговельної марки, що звичайно не впливає на загальне сприйняття споживачами інформації»* (мова оригіналу). Крім того, на думку Заявника, з огляду на розміщену Товариством на упаковках/етикетках та в рекламуванні Продукції інформацію, споживачі можуть вважати, що джерелом походження Продукції є саме гірський регіон Українських Карпат та/або карпатського регіону. Разом з цим, Заявником не надано підтвердних документів та матеріалів, зокрема результатів соціальних опитувань/анкетувань, експертних висновків/досліджень тощо, які б підтверджували вищенаведені твердження Заявника щодо сприйняття/уявлення споживачами інформації про походження Продукції.

Крім того, ТОВ «АТ МАРКЕТ» не надало відповідних документів та іншої інформації, які б могли свідчити про те, що дії Товариства, які Заявник вважає порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, мають значний негативний вплив на умови конкуренції на ринку виробництва та реалізації мінеральної природної столової води.

Слід також зазначити, що, враховуючи наявність у ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» чинних свідоцтв на знаки для товарів та послуг, які використовуються Товариством при здійсненні виробництва/реалізації безалкогольних напоїв, мінеральних вод тощо, в тому числі свідоцтва на знак для товарів та послуг **Молодильна вода Карпат** № 215739 (дата реєстрації знака 25.08.2016) та свідоцтва на знак для товарів та послуг **Карпатська Джерельна** № 56667 (дата реєстрації знака 15.12.2005, з пріоритетом за заявкою № 200077651 від 10.07.2003), позначення **Молодильна вода Карпат** та **Карпатська Джерельна** мають правову охорону, як торговельні марки, відповідно до чинного законодавства.

Згідно з частиною другою статті 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» свідоцтво надає його власнику право використовувати торговельну марку та інші права, визначені цим Законом.

Відповідно до частини третьої статті 418 Цивільного кодексу України право інтелектуальної власності є непорушним. Ніхто не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених Законом.

Статтею 431 Цивільного кодексу України передбачено, що порушення права інтелектуальної власності, в тому числі невизнання цього права чи посягання на нього, тягне за собою відповідальність, встановлену цим Кодексом, іншим законом чи договором.

Відповідно до частини першої статті 499 Цивільного кодексу України права інтелектуальної власності на торговельну марку визнаються недійсними з підстав та в порядку, встановлених законом.

Згідно з частиною третьою статті 18 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» дія свідоцтва припиняється за рішенням суду, в тому числі, якщо внаслідок використання торговельної марки власником свідоцтва або з його дозволу іншою особою вона може ввести громадськість в оману, зокрема щодо походження, якості або географічного походження товарів і послуг, для яких вона була зареєстрована.

Крім того, відповідно до статті 19 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» визнання свідоцтва недійсним повністю або частково здійснюється у судовому порядку.

З огляду на вищенаведене, Комітет не наділений повноваженнями обмежувати визначені законом права власника чинного свідоцтва на знаки для товарів та послуг використовувати торговельну марку, крім випадків, передбачених законодавством.

Таким чином, за викладеними у Заяві обставинами в діях ТОВ «КАРПАТСЬКІ МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ» ознак порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону не виявлено.

Враховуючи наведене, керуючись пунктом 20 Правил, повідомляємо про відмову в розгляді справи за повідомленими у Заяві обставинами.

Голова відділення

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ